

KOMENTÁŘ

24. července 2024

Plochy osevů v Kraji Vysočina k 31. 5. 2024

Výměra obhospodařované zemědělské půdy zaujímá v Kraji Vysočina 364 693 ha. Mezi ornou půdou a trvalé travní porosty je rozdělena v poměru 78:22. Oseto či osázeno bylo letos 273 909 ha, plocha nepatrně menší než loni (-0,1 %). Téměř na polovině osevní plochy byly vysety obiloviny na zrna (46,7 %), zejména pšenice. Z 30,2 % slouží osevní plocha pěstování pícnin a přibližně na 18 % jsou pěstovány technické plodiny. Necelá 3 % osevní plochy jsou osázena brambory.

Výměra obhospodařované zemědělské půdy zjištěná soupisem osevních ploch k 31. 5. 2024 zaujímá v Kraji Vysočina rozlohu 364 693 ha. Orná půda má na Vysočině plochu 284 004 ha a na celkové obhospodařované zemědělské půdě se podílí necelými 78 %. Trvalé travní porosty se nachází na 80 398 ha. Meziroční změny jsou nepatrné: obhospodařovaná zemědělská půda -375 ha (-0,1 %), orná půda -444 ha (-0,16 %) a trvalé travní porosty +91 ha (+0,1 %).

V roce 2024 byla v Kraji Vysočina oseta či osázena **celková osevní plocha** 273 909 ha, což je proti předchozímu roku plocha o 254 ha menší (-0,1 %). V rámci krajů České republiky jsou nejrozsáhlejší osevní plochy evidovány ve Středočeském kraji, za něj se řadí Jihomoravský kraj a jako třetí následuje Kraj Vysočina.

Z celkové osevní plochy připadá největší podíl na **obiloviny**, které jsou osety na 46,7 %. Výměra obilovin je na Vysočině tvořena z více jak poloviny pšenicí (57,1 %), téměř z třetiny ječmenem (29 %), 5,2 % osevních ploch obilovin zaujímá oves, 4,1 % triticales a 3,1 % žito. Zbytek připadá na kukuřici sklízenou na zrna a ostatní obiloviny.

Z okopanin mají pro Vysočinu stále největší význam **brambory**, které byly nasázeny na 7 828 ha, tj. na ploše meziročně o 6,1 % větší. Kraj Vysočina si tak s podílem 34,4 % na celkové výměře brambor ČR nadále drží primát v rámci krajů.

Podle výměry oseté **technickými plodinami** zaujímá Vysočina třetí místo mezi kraji. V této skupině má stále největší zastoupení (79,8 %) řepka s osevní plochou 38 373 ha. Osevní plocha řepky se proti roku 2023 na Vysočině zmenšila o 2 287 ha (-6,8 %). Další důležitou technickou plodinou je mák, který je na Vysočině v letošním roce pěstován na 7 695 ha (meziročně +27,7 %). Osevní plocha máku na Vysočině zaujímá mezi kraji největší podíl na celkové výměře máku v rámci České republiky (21 %).

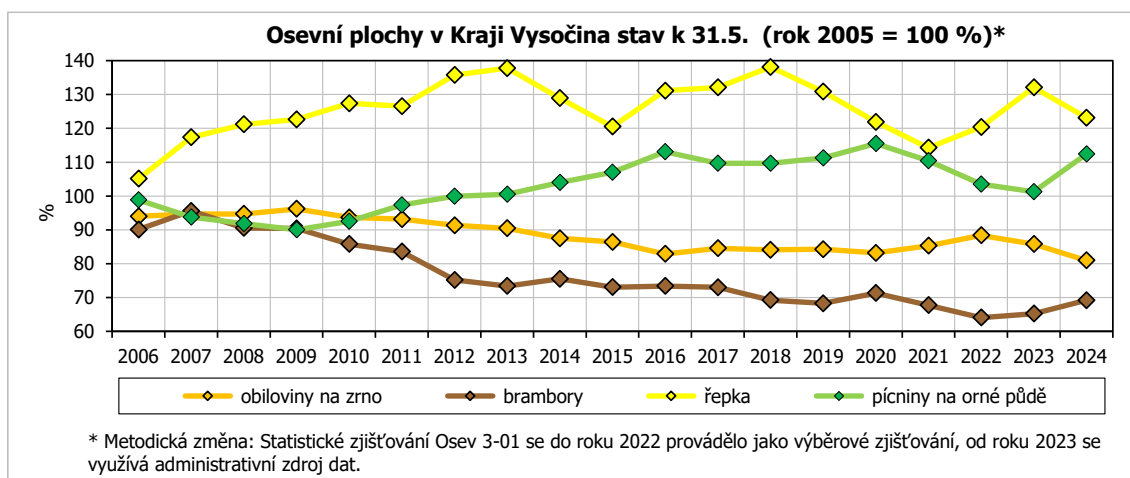
Ačkoliv jsme v posledních letech na Vysočině sledovali postupné zmenšování **plochy plodin sklízených na zeleno**, v roce 2024 zabírají plochu meziročně o 11 % větší – přesně 82 729 ha. Převážná část jejich ploch připadá na kukuřici na zeleno a siláž (47,7 %), necelých 17 % jejich ploch zabírá jetel a necelých 6 % vojtěška.

KOMENTÁŘ

Vývoj osevních ploch v Kraji Vysočina (stav k 31.5.)*

Plodina	Osevní plocha v ha					Index 2024/ 2023 v %	Podíl plodiny na celkové osevní ploše v %		Podíl Vysočiny na ČR v % (rok 2024)
	2015	2020	2022	2023	2024		VYS	ČR	
Osevní plocha	274 970	276 731	276 830	274 163	273 909	99,9	100,0	100,0	11,3
Obiloviny na zrno	136 466	131 341	139 570	135 453	127 860	94,4	46,7	53,6	9,9
Pšenice celkem	72 087	71 793	78 539	77 566	72 952	94,1	26,6	32,1	9,4
Žito	3 732	5 534	4 039	3 927	3 970	101,1	1,4	1,0	16,3
Ječmen celkem	47 934	41 835	44 022	42 039	37 159	88,4	13,6	13,1	11,7
Oves	5 823	5 556	6 118	5 472	6 673	121,9	2,4	2,2	12,7
Triticale	4 673	5 239	5 205	5 135	5 284	102,9	1,9	1,8	12,0
Kukuřice na zrno	1 829	921	1 252	1 087	1 545	142,1	0,6	3,1	2,0
Ostatní obiloviny (vč. pohanky)	388	338	330	227	268	118,0	0,1	0,2	4,9
Luskoviny a bílkovinné plodiny na zrno	3 645	3 608	4 361	5 092	5 447	107,0	2,0	2,4	9,3
Brambory celkem	8 262	8 065	7 248	7 381	7 828	106,1	2,9	0,9	34,4
Technické plodiny celkem	44 787	45 553	45 966	49 744	48 100	96,7	17,6	18,4	10,8
Olejniny celkem	43 920	45 022	45 104	48 894	47 182	96,5	17,2	18,1	10,8
Řepka	37 550	37 984	37 515	41 160	38 373	93,2	14,0	14,2	11,2
Mák	5 679	6 117	5 905	6 028	7 695	127,7	2,8	1,5	21,0
Hořčice na semeno	496	534	893	1 036	515	49,8	0,2	0,5	4,4
Léčivé, aromatické a kořeninové rostliny	442	336	721	831	892	107,4	0,3	0,3	13,1
Píceiny na orné půdě celkem	78 779	85 018	76 183	74 543	82 729	111,0	30,2	20,6	16,6
Kukuřice na zeleno a siláž	38 415	38 953	34 342	35 054	39 449	112,5	14,4	9,8	16,7
Jetel	12 445	14 314	14 687	14 227	13 847	97,3	5,1	2,3	24,8
Vojtěška	3 787	6 405	5 882	4 779	4 878	102,1	1,8	2,7	7,4

* Metodická změna: Statistické zjišťování Osev 3-01 se do roku 2022 provádělo jako výběrové zjišťování, od roku 2023 se využívá administrativní zdroj dat (Jednotná žádost: Deklarace plodin, Deklarace veškeré zemědělské půdy).

KOMENTÁŘ

Kontakt:

Ing. Štěpánka Vampolová

Oddělení informačních služeb, Krajská správa ČSÚ v Jihlavě

E-mail: stepanka.vampolova@csu.gov.cz

Tel.: 567 109 080

Podrobné údaje:

[Soupis ploch osevů - k 31. 5. 2024](#)